

Telegraful Român

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Alipirea Ardealului, Banatului, Bihorului și Maramurășului la regatul român fapt împlinit!

Marea adunare națională din Bălgrad

Prin telefon.

Ziua de înviere a fost prăznuită în chipul cel mai demn. **Sionul sufletului românesc**, îmbrăcat în podoaba falnicului tricolor, a primit mulțimea românilor din toate unghiurile. Au fost peste 100 mii de oameni.

Cu o însuflețire sfântă și negrăit de mare s'a proclamat cu o inimă și cu un glas unirea tuturor Românilor până la Tisa, Dunăre și Carpații maramurășeni la ajutorul și mândria noastră: **Regatul Român. Casei domnitoare s'au făcut ovațiuni sincere.**

Membri din Consiliul național român au vorbit ca focul convingerii sacre, care aprinde și mântuește. Adevărați apostoli ai întemeierii **României mari.**

De pe tribună s'a vestit lumii prin graiul fruntașilor români o **nouă Evanghelic.**

Sunt de față reprezentanți din frumoasa Bucovina din Basarabia blândă și smerită și din România.

Insuflețirea întrece marginile închipuirii. Poporul din jur în cete a la Mihai Viteazul stăpânește cetatea de biruință a neamului nostru.

Două serbări

Mercuri, orele 9½. Lumea românească din Sibiu curge spre poarta Turnului. Spre biserica din Strada Lungă. Aici se săvârșește un lucru însemnat. Sfințirea steagului chinuit 5 ani de zile în carcerul orașenesc. Făptuise păcatul nemai pomenit de a flutura într'o zi de avânt românesc pe stradele Sibiului.

Răsărind acum soarele libertății, legionarii români au aflat de bine să elibereze steagul amenințat de paianjeni și de mușgaiul igrasiei. Și steagul era proprietatea comunei bisericesti suburbiul Maier. Comitetul parohial în frunte cu preotul R. Buța a hotărât să predea steagul eliberat, comitetului național român, cu expresă dorință să-l arboreze pe magistratul orașenesc. Înainte însă trebuie sfințit, curățit de prihana care i s'a adus. Și pentru aceasta curgea lumea la biserica din Strada Lungă.

Actul sfințirii se săvârșește de protoiereul legiunei Dr. A. Crăciunescu, asistat de preoții R. Buța și T. Popovici. După stropirea steagului cu aghiasmă, protoiereul Dr. A. Cră-

ciunescu vorbește însuflețit lumii adunate, învederând cum împreună cu sufletul neamului a trebuit să sufere martiraj și steagul național. Astăzi însă când razele dreptății învie inima românismului, tricolorul român se desfășură falnic din obezile urilor vrăjmașe. Lumea însuflețită cântă «la arme și deșteaptă-te române» și apoi în ritmul de marș al imnului național pleacă în exemplară ordine spre cazarma cea mare din fosta piață Hermann, astăzi Piața Legiunii Române.

Aici parohul Buța, pe lângă o avântată cuvântare, predă steagul comitetului național român cu indicarea hotărâtă să fie arborat pe primăria orașului (ceea ce durează nu s'a întâmplat, nota culegătorului).

Președintele comitetului național din loc d-l A. Bărsan răspunde sub o ploaie de flori, iar corul cântă «Marșul legionarilor».

Lumea urcă scările către sala cea mare a cazarmei. Aici doamna Dr. Eleonora Lemenyi predă comandantului legiunii, harnicului și inimosului maior V. Liuba, un splendid album

cu numeroasele subscrieri ale femeilor române, adresându-i-se în următoarea prea frumoasă vorbire:

Domnule Comandant!

Doamnelor și Domnilor!

Din încredințarea iubitelor noastre prezidente, a doamnelor Emilia Dr. Rațiu și Catinca Bârseanu, împedecate fiind din motive sanitare de a lua parte la această sărbătoare a Legiunii române și în special a bravului ei comandant, vă rog să-mi îngăduiți să talmăcesc eu sentimentele și cugetele ce ne-au îndemnat la întocmirea serbării de azi și la predarea unui album cu subscrierile numeroase a femeilor române din Sibiu pe seama distinsului comandant al Legiunii: domnului maior Liuba. (Strigăte puternice de: Să trăiască).

Nu ne-a condus vanitate naivă, nici fudulie deșartă, când am hotărât în reprezentanța femeilor aranjarea acestei serbări, ci dimpotrivă voim să fie privită ca o manifestare a bucuriei noastre obștești pentru înfăptuirea organizării Legiunii; ca un semn vădit al stimei și recunoștinței femeilor către vrednicul comandant Liuba și ca o îmbărbătare pentru viitor.

Domnule Comandant! În timpul de grea desfacere a națiunii noastre din lanțurile de robie, în care era ferecată de multe sute de ani: Domnia Ta cel dintâi ai înțeles rostul vremii, chemarea viitorului și fără șovăire, cu bună încredere în viitorul nostru te-ai smuls din cătușele vechei organizări militare, nouă cu desăvârșire străină, și ai dat ființă Legiunii române, singura chemată de a ne organiza pe baze naționale, reprezentând puterea noastră militară națională. (Aprobări: așa e, așa e!)

Pășirea Domniei Tale, plină de energie și cumpăt, a dat ființă acestei legiuni, care cu brațele deschise a primit și primește în mijlocul său ostașii noștri întorși acasă din îndelungatul război, istoviți în puteri și zdrobiți de multele suferințe și nevoi. Domnia Voastră le arătați, că suferința cea multă, pâraiele de sânge și șiroaiele de lacrimi ce s'au scurs de patru ani și jumătate n'au fost zadarnice, ci națiunii române după atâta amar și greu, i se deschide calea spre lumină. Războiul mondial s'a sfârșit cu victoria puterilor înțelegerii, cari au luptat pentru ideile democrației și umanității, și ele ne asigură și nouă românilor din Transilvania și Ungaria libera dezvoltare națională. Ostașii noștri din legiune n'o să folosească arma împotriva asupritorilor de până acum, dar nici nu o vor depune până când nu ne va fi asigurată viitorul nostru, după cum îl dorim.

Domnule Comandant! Femeile române, fără a se îmbulzi în activitatea conducătorilor neamului, de care activitate până acuma n'au fost părtașe, întotdeauna au petrecut acțiunile po-

litice ale națiunii cu viu interes. (Aprobări din toate părțile). Precum corul în vechile tragedii antice petrecea în continuu acțiunea eroilor, exprimându-și când bucuria și mândria lor, când criticându-i, dojenindu-i, așa și femeia română a urmărit activitatea eroilor săi. Azi când pline de mândrie și însuflețire vedem înjgheburile miliției naționale și în special tinuta deamnă a D-voastre, domnule comandant, care reprezentați timpul antic al legionarului plin de energie și disciplină, îngăduiți-ne să ne exprimăm această bucurie și mândrie și prin predarea acestui album cu subscrieri. E semn al stimei și recunoștinței noastre pentru începutul ce l-ați făcut, și să vă servească de îmbărbătare: să purcedeți mai departe pe această cale, organizând și punând temelie dezvoltării noastre naționale pe toate terenele. Să trăiți, domnule comandant! Să trăiască legionarii români! — (Puternice și nesfârșite strigăte de: Să trăiască!)

Viteazul comandant adânc emoționat de acest semn de gingașă atențiune mulțamește în cuvinte calde, declarând că în lupta sufletească dintre datoria exterioară și dragostea de neam a învins de mult cea din urmă. Primește albumul, dar nu ca semn de recunoștință pentru munca desfășurată până acum, ci pentru că să i se servească de stimul puternic pentru a-și pune toată energia trupestă-sufletească în slujba legiunii și prin legiune în slujba neamului.

Mai vorbește despre dragostea de neam a femeii române domnul A. Bârseanu și apoi lumea intonând marșul »Pe-al nostru steag« se împrăștie cu sufletul primenit.

Până la Tisa și Dunăre...

— Armatele române în marș —

Glasuri de presă.

Ziarul lui Károlyi, *Magyarország*, scrie: Vin și armatele române. Vin la ordinul regelui României și la chemarea Consiliului Național Român. Vin sub cuvânt de a face ordine, dar învederat pentru a lua în posesiune nu numai Ardealul (la care se vede că în sfârșit renunță și *Magyarország* Red.), ci și conștințele ungurene, cerute de comitetul român pe seama românilor. Până la Tisa și Dunăre. Iubire frățescă vestește generalul român, Prezan, în proclamația sa. Amintește drepturi sfinte naționale și omenesti; promite deplină libertate tuturor. Cu astfel de lozince își fac intrarea armatele române...

Și vin pe capul nostru — al ungarilor — românii, sârbii, cehii. Toți cu gânduri de cucerire (a pământurilor locuite de frații lor, asupriți de veacuri în jugul maghiar. Red.) Și noi — ungarimea — n'avem armată să li-o punem în față. Dar chiar și dacă am avea, totuși nu ne-am război cu

dânșii! (Ce cuminți! Red.) Noi voim pacea. —

În partea din urmă a articolului său, *Magyarország* se jăluiește împotriva Înțelegerii, «care privește liniștită» la «invaziunea românilor, sârbilor și cehilor».

Domnii dela *Magyarország*, ar aștepta ca Înțelegerea să se supere pe aliații ei...

Ziarul sibian *N. Reggeli Ujság*, scrie:

Ardealul are să fie ocupat. O spunem nu ca să înspăimântăm, ci ca să liniștim. Iubim și noi țărișoara Ardealului. Ne vine greu să ne împăcăm cu gândul, că un popor străin (de unguri) intră pe pământul acesta. Dar se apropie ca prieten, fără pornire dușmănoasă; de aceea și noi — maghiarii ardeleni — îl primim prietenește.

Nu înălțăm jăluiri la cer. Politica noastră rea de naționalități și necunoașterea totată a raporturilor ardeleniștii a creat situația, ce trebuie să o suportăm acum.

Românii formează majoritatea covârșitoare în Ardeal și principiile lui Wilson, drepte în temelile lor, cer imperiul pe seama românilor.

Ear nouă, ungușilor, ne este iertat să plângem pentru pierderea Ardealului...

Circulara Sinodului episcopesc

Cătră iubitul cler al mitropoliei ortodoxe-române din Ungaria și Transilvania

Ideile mărețe și creștinești din soliele marilor bărbați, pe cari duhul vremilor de azi i-a ridicat de conducători ai celor mai alese popoare din lume, au produs o epocală prefacere și 'n viața națională a poporului român din Ungaria și Transilvania.

Astăzi toată lumea recunoaște fiecărui popor dreptul de a dispune liber asupra sa. Fostul împărat și rege Carol a renunțat la tron și deslegând pe toți de jurământul făcut față de tron, a recunoscut și el pentru fiecare popor dreptul de a-și croi soarta sa.

În conștiința acestui principiu fundamental pentru viitoarea dezvoltare

și organizare a poporului nostru român și a situației, ce astfel s'a creat, trebuie să recunoaștem cu toții, că marea adunare națională convocată, sau mai bine și mai popular zis marele sfat al națiunii române, dela care are să emaneze puterea și dreptul înaltei noastre stăpâniri naționale, este chemată să fie cea mai înaltă autoritate națională a poporului român. Acest mare sfat, fiind compus din Preasfinții Episcopi, din dignitarii Bisericii românești, din membrii tuturor instituțiilor noastre și așezămintelor noastre, din membrele Asociațiilor noastre de femei, din intelectuali, din meseriași și muncitorii industriali comerciali, din țărani noștri și tinerii de bună speranță, cu un cuvânt din toate păturile sociale ale poporului, — este însuș națiunea întreagă, este reprezentantul ei cel mai genuin.

Sfânta tradițiune a Bisericii noastre ortodoxe răsăritene a fost în slujbele sale totdeauna cu deosebită luare aminte la autoritatea sau stăpânirea lumească. Cu atât mai vătos trebuie să o facă aceasta Biserica poporului român, pusă pe temelii naționale. Neamul întreg și conducătorii ei, mai ales în aceste zile de prefacere, au lipsă de ajutorul Celui de sus. Dreptacea Preasfințitul Sinod Episcopesc al mitropoliei ortodoxe-române din Ungaria și Transilvania — în scopul implorării aceluia ajutor — a aflat de lipsă a se întruni, și în fața situației de azi a dispune următoarele:

1. Pomenirea persoanei Domnitorului se omite din toate rugăciunile, cântările și citirile liturgice.

2. La serviciile divine principale și adecă la vecernie, utrenie și sf. liturgie în locul ecteniei pentru Domnitor ne rugăm astfel:

a) La ectenia mare: (Cu pace Domnului să ne rugăm), adaugem:

«*Pentru înalta noastră stăpânire națională și pentru marele sfat al națiunii române — Domnului să ne rugăm*».

b) La ectenia întreită dela aceleași trei slujbe:

«*Încă ne rugăm pentru înalta noastră stăpânire națională, și pentru marele sfat al națiunii române, pentru luminarea, îndreptarea, pacea, sănătatea, mântuirea și iertarea păcatelor*

lor — și pentruca Domnul Dumnezeu mai ales să le deie spor, și să le ajute întru toate lucrările lor spre binele obștesc».

c) La ieșirea cu sfințele daruri, după pomenirea Episcopului:

«*Pe înalta noastră stăpânire națională și pe marele sfat al națiunii române, — Domnul Dumnezeu să le pomenească întru împărăția sa*».

La toate celelalte servicii divine — din toate molitvele, ecteniile, cântările și citirile — se lasă necitite părțile, în cari se pomenește Domnitorul și n'au să fie înlocuite de fel. Tot astfel la proscomie se omite scoaterea părțicelei pentru Domnitor.

4. La toate sf. liturgii — după rugăciunea amvonului — se citește următoarea Rugăciune de ingenunchiare:

Iară și iară — plecând genunchii noștri — Domnului să ne rugăm.

Doamne Dumnezeul nostru; Păcătuit-am Ție și noi și părinții noștri; rățăcit-am dela calea adevărului și lumina dreptății nu ni-a strălucit nouă, și soarele nu ni-a răsărit nouă. Și iată robi sântem în pământul, ce ai dat părinților noștri, spre a mânca rodul lui și bunătățile lui.

Drept ești, Doamne, și drepte sânt judecățile Tale Drept ești, Doamne, și toate lucrurile Tale, și toate căile Tale sânt milă și adevăr și judecată adevărată, și drept judeci în veac.

Cutremurat-ai pământul, Doamne! Cine este asemenea Ție mărit întru sfinți, minunat întru mărire, făcător de minuni?!

Iată, noi venim la Tine, că Tu ești Dumnezeul nostru, căci Tu ai zis: «O, poporul meu! Rana ta este dureroasă; pedeapsa fărădelegii tale împlinitu-s'a; scoală-te. Eu sunt Domnul Dumnezeu vostru; Eu sunt cu tine; de voi și nimici toate popoarele, între care Te-am împrăștiat, pe tine nu te voi nimici. Sfărma-voi jugul de pe tine și voi rumpe cătușile tale; lărgi-voi hotarele tale; aduna-vă-voi dintre popoare și vă voi strânge din țările, în cari sunteți împrăștiați; restatori-voi judecătorii tăi, ca mai nainte, și sfetnicii tăi, ca la început».

Și acum, Doamne Dumnezeul nostru, cel mare, cel puternic, cel ce păzești legământul și îndurarea; Dum-

nezeul cel mare în sfaturi, puternic în lucruri, ai cărui ochi sunt deschiși asupra tuturor faptelor fiilor oamenilor; Cel ce înalți pe cei smeriți și ridici la mântuire pe cei ce plâng, care zădărnicești sfaturile celor vicleni, pentru ca mâinile lor să nu împlinescă cugetele lor: — să nu se pară mică înaintea Ta toată strămtoarea, ce a venit asupra noastră, a părinților noștri și asupra poporului Tău.

Doamne, Tu stăpânești peste viață și peste moarte, și pogori la porțile iadului și iarăși ridici: — înaintea Ta aducem rugăciunile noastre, nu pentru dreptățile noastre, ci pentru multele Tale îndurări. Scoală-Te întru ajutorul nostru și mântuește-ne pentru mila Ta. Dă-ne ajutor, ca să scăpăm din strămtoare. Dumnezeule Mântuitorul nostru, ajută-ne nouă pentru mărirea Numelui Tău, ca să se sălășluească mărire în pământul nostru, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aceste dispoziții sânt de natură provizorie până la statornicirea unor rapoorturi definitive în privința vieții de stat.

A r a d, din ședința Preasfințitului Sinod Episcopesc al mitropoliei ortodoxe române din Ungaria și Transilvania, ținută la 10 Noemvrie 1918.

Ioan I. Papp m. p.,

Episcopul Aradului, totodată și locuitor de mitropolit.

Dr. E. Miron Cristea m. p.,
Episcopul Caransebeșului.

Declarație

Intr'un număr din Noemvrie a. c. al ziarului vienez *Arbeiterzeitung* a apărut un articol, după informațiile unui medic militar din Belgrad, conținând descrierea retragerii guvernamentului austro-ungar din fostul teritoriu ocupat.

În acest articol se face amintire în treacăt și despre persoana mea, în legătură cu critica activității colonelului de stat major Kerchnaw, făcându-se învinuirea, că noi am fi vinovați, că în luna lui Iunie la Kragujevaț au fost judecați statarial la moarte 44 de slovaci de la regimentul de infanterie Nr. 71.

FOIȘOARA

Mama

Poveste pentru copii¹

Vreți să vă spuie nenea o poveste, dragilor?

Ei bine, să stați cu binișorul și nici măc să nu ziceți, să se audă cum toarce Pisiac în gura cuptorului. Măinile în poală și ochii la nenea! Cui adoarme mai întâi, bobârnac pe năsușor!

Iar acum: cică a fost odată, ca nici odată, demult și nu prea, pe vremea când s'au prăsit durerile pe lume și se lăsau peste sate ca negurile nopții, întunecând inimile și rânind sufletele oamenilor, cum taie cuțitul în carne vie. A fost o femeie bună și blândă, de-o pildă cum e mamiașă Linuții, din vecini. Și femeia asta aveă o fetiță scumpă cu păr bălai, pieptănat frumos, și cu ochi strălucitori, ca două steleșoare. Fetița ascultătoare, care nu ieșea nici când din cuvântul mamei sale. Și mamă-sa o iubea, cum nu se poate spune în grai de slove. O adurmea în mângăieri și o trezia în sărutări. O purta tot pe palme, cum se zice. Ii făcuse cămășuța cu ale-

sături și o cingătoare cu ochișori de mătășă. Cine o vedeă, o sorbea cu vederea ca pe o minune.

Ei dar într'o noapte a bătut la ușa tinzii o mătușică necunoscută, învelită toată în foale negre, de nu i se vedea nici măcar obrazul și spunea că are poruncă grea să ducă sufletul fetiței într'o țară departe spre soare apune, de unde nu mai este întoarcere. Bageamă mătușica asta eră chiar moartea, că biata mamă s'a pus pe plâns cumplit și plângea-plângea, de s'au înfiorat chiar și icoanele de pe păreț. Dar cu moartea nu te poți pune la târguială: copilița noastră a închis ochișorii, a plecat fruntea de crin și s'a întins pe păcel, ca un trupșor de floare, când o atinge coasa nemiloasă la rădăcină.

Mama ei a gătit-o frumos, a învelit o în fachiol de mătășă, i-a pus flori multe la căpătâi, filimină galbină și calapăr mirositor, apoi s'a despărțit de ea în pălpări de făcii și în glas tânguitor de clopot. Și mătușica-moartea a plecat spre gruiul cu morminte dela biserică, împlinindu-și porunca. S'a tot dus...

Și biata mamă a rămas fără odor.

O, Doamne sfinte, cine ar putea să scrie durerea ei? Nici de mâncare nu i mai trebuia, nici de casă nu mai putea să-și vază. Umbla cu părul despletit, cu gândul întraiurea. Azi așa, mâne așa, zile dearândul,

Tot cu ochii la poartă spre calea pe care plecase moartea.

Intr'o bună zi mama n'a putut răsbi cu durerea: a luat o cărpă și a plecat la drum întins, să ajungă moartea să-și ceară fetița. Fără de ea nu mai putea să trăiască.

Și s'a dus biata mamă, s'a tot dus, ziua prin ogoare, noaptea prin ponoare, până a dat de-o apă mare, de un tău cu apă limpede, a cărui față sticlea la soare. Și nici un suflet de om în jur, ci tot pustiu cât vedeai cu ochii, încât nu aveă sârmana femeie îndurerată dela cine să ceară o vorbă de îndrumare. Atunci s'a întors cu fața spre lac și a început să-i vorbească.

— Apă mare, apă mare, n'ai văzut o mătușă imbrăcată în fachiol negru, cum ducea o fetiță cu păr bălai? Și n'ai putea să-mi areți calea încotro a apucat?

— Ba am văzut, mamă întristată, și ți-oi arăta calea dacă vei plânge cu lacrimi bogate și lacrimile să-ți cadă în apa mea.

Și mama a plâns amar, de lacrimau și zările de mila ei, iar lacrimile ei curgeau șiroaie în apa lacului și care cum curgeau se prefăceau în mărgăritare scilpitoare și se așezau la fund. Se umpluse fundul apei de mărgăritare, de erau cât pietriș în Murăș. Atunci s'a pătruns de durerea ei și inima lacului și i-a arătat calea mai departe.

Drumul s'a învălmășit mai încolo

prin niște huceaguri ne mai pătrunse de picior omenesc. La tot pasul erau copaci întregi, căzuți deacurmezișul cărării și mai ales scăeți cu spini lungi ca niște ghiare de șoimi uriași. Cărearea se îfundase deabinele și nici un luminș, nici la deal, nici la vale. Bietai mame li sângerău picioarele desculțe și hainele li atârnav în fâșii de zdrențe. Dodată s'a pomenit în fața unui scăete mare, care în tunerecul nepătruns a deșisului luase chip de om. Și parcă zimbea cu amărăciune scăetele.

— Scăete bun, milostivește-te de-o mamă chinuită, și arată calea mai departe, — zise femeia plângând cu sughituri adânci.

— Slujba ce mi-o ceri e mare, femeie, dar să primești la sânul tău o ramură stufoasă din crengile mele ș'atunci o să te slujesc bucuros.

Mama a închis ochii, a luaf cu mâna tremurătoare un zmoc de spini, ca un mănunchi de seceri ascuțite, ș'a desfăcut cămașa la piept și a pus în dreptul inimii îndurerate ramura de scăete, suspinând ca o muceniță. Apoi a plecat înainte pe luminșul arătat de scăetele tiran.

În urma ei, pe glia verde, rămânea un șivoi de sânge cald, care izvorea din sute de părăiașe de sub haina zdrențuită. Și nu se lăsa, ci răsbea tot înainte, dusă de para dorului părintesc.

Și s'a tot dus, s'a dus, până a dat de

¹ Subiectul acestei povești e din popor; l-am auzit dela o elevă a mea: Olivia Negrea, clasa IV civilă, din Sântămărie, — A. Melin.

Față de această învinuire neînțemeiată, mă simt dator a declara, că în acest proces peste tot n'am luat parte activă, nici ca procuror, nici ca judecător, și n'am avut nici o ingerință asupra mersului și rezultatului procedurii statale.

Misiunea mea oficială în calitatea mea de referent justiciar al guvernului austro-ungar al Sârbiei ocupate, a constat în luarea de informații privitoare la cauzele răsvăririi și a face propuneri pentru înlăturarea lor și pentru pedepsirea acelor cari au provocat neîndestulirea soldaților răsvăriți, — ceea ce a și urmat.

Rog onorata presă română, să ia notița de această declarație.

Corneliu Bărdosy,
locotenent-colonel auditor.

Știrile zilei

Rugăm onorații cetitori să binevoiască a iertă, că întârziem cu publicarea raportului despre marile serbări ale suferințelor românesc. Redactorul nostru a sosit abia astăzi noapte și astfel ni-a fost imposibil să publicăm vre-un raport mai detaliat.

Desvoliri. În ziarul vienez *Arbeiterzeitung* se stăruiește zilnic, ca guvernul actual să desvelească fără cruțare, cine au fost în Viena și Berlin pricinuitoarii marelui război. Trebuie date la lumină — scrie ziarul muncitorilor — toate actele josnice ale diplomației secrete și nu-i iertat să fie cruțat nici fostul arhiduce *Frideric*, care a dat porunci tănuite ca tribunalele militare să nu cunoască mila. Așa s'a întâmplat, că tribunalele militare au trimis la spânzurătoare soldații cu miile. Același ziar constată că și foștii arhiduci *Eugen* și *Iosif Ferdinand* au spânzurat oameni cu grămada. Atât în cazurile acestea, cât și în altele de același fel, se cere să se introducă cercetarea trebuincioasă.

Dacia. În curând va apărea la București ziarul *Dacia*, organ al unității naționale. Directorii ai noului ziar sânt distinși scriitori *Vlahuță* și *Brătescu-Voinești*.

De-ale fostei cenzuri. Pentru istoricii marelui război, se cere neapărat publicarea materialului ziaristic confiscat de cenzura din vremea războiului. Din când în când, pe cât vom avea loc în coloanele ziarului nostru, vom da la lumină toate articolele ce ni s'au confiscat. Incepem cu o nevinovată poezie a poetului *I. Berghia*, «*Ne-a împrăștiat.*» Ce vor fi păcătuit ver-

surile aceste împotriva «intereselor războiului», este taina cenzurii răposate.

O zi mare în Mediaș. Memorabilă a fost ziua de 24 Noemvrie pentru Mediaș, căci atunci s'au sfințit drapelul legiunii române din oraș și ale corporațiilor bisericesti școlare în fața unui public numeros în curtea școlii române ort. din loc.

Actul sfințirii s'a săvârșit de părintele protopop *Romul Mircea*, asistat de capelanul *Iuliu Crișan*.

După sfințire drapelul s'a predat menirii lor prin prezidentul Consiliului Național Român, *Dr. D. Popp*, în mijlocul unei însuflețiri de nedescris. Tot cu această ocaziune s'a trimis prin rostul părintelui protopop *Romul Mircea* salutul nostru prezidentului *Wilson*, iar adv. *Dr. D. Roman* primind drapelul legiunii în numele acesteia promite sărbătorește, că drapelul, ce i se predă îl vor apăra în orice împrejurări. După aceasta căpitanul legiunii *Romul Moldovan* ia jurământul legiunii. Corul întonează: Pe-al nostru steag și Deșteaptă-te române, femeile plâng de bucurie. Mulțimea aplaudază.

Imediat se aranjează un conduct impoșant în frunte cu drapelul legiunii, dus de un sergent major, călare urmat de căpitanul legiunii acompaniat de stegarii: *Cornel Bărză*, *Tiberiu Boțan* asemenea călare și purtând fiecare din acești 2 câte un drapel. Urmează consiliul național și apoi legiunea asemenea purtând în frunte 3 drapel și în fine o mulțime impoșantă care percurge piața și străzile principale ale orașului cântând sub conducerea capelanului *I. Crișan* și a teologului *Mureșan* cântecele noastre naționale. Intreg conductul a fost o manifestație admirată și de locuitorii străini cari au fost asigurați prin *Dr. Roman*, că din partea românilor și a legiunii române nu li se va întâmpla nimic rău.

Toată sărbarea a decurs în cea mai exemplară ordine. *Crișan.*

† *Elena Henteș născ. Sfetea*, soția locotenentului *Ioan T. Henteș*, după un morb greu, împărțită fiind cu sfințele taine, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului Vineri, în 29 Noemvrie 1918, la orele 11 noaptea în etate de 27 ani și în al 12-lea an al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale decedatei s'au așezat spre veșnică odihnă Luni, în 2 Decemvrie, la orele 1 p. m., în cimiterul din Ocna-inferioară. Fie-i țărna ușoară și memoria binecuvântată!

Știre ziaristică. Primim astăzi la redacție primele două numere din *Timpu Nou*, foaia soldaților români. Apare în Viena odată pe săptămână ca organ al senatului central al ofițerilor și soldaților români. Un număr 10 bani. Redactor responsabil este *Filimon Taniac*. Administrația și redacția: Viena, Kriegsministerium, Mezzanin 86.

Aviz. Persoane bolnave de plumăni, cari sânt liberați de serviciul militar, ca-

pătă sfat medical, sau ajutor, la Institutul pentru îngrijirea bolnavilor de tuberculoză al comitatului Sibiu. *Schewigasse* Nr. 2, etajul I. Ore de consultație: Luni și Joi, între 11 și 1.

Pentru membrii Consiliului Național din loc. Domnii membri ai Consiliului Național român din orașul și comitatul Sibiu sunt invitați la ședința, ce se va ține, mâine, *Mercuri în 4 Decemvrie n. 1918 la orele 4 p. m.* în sala de ședințe a Comitetului «Asociațiunii».

Sibiu, 3 Decemvrie n. 1918

Prezidentul Consiliului.

Serviciu de noapte al farmaciilor în Sibiu. În săptămâna din 1 inclusiv 7 Decemvrie n. în serviciu, în timpul amezii și nopții, farmacia «*La Ursul negru*» a lui *Guido Fabritius*, Piața mică Nr. 27, pentru trebuința grabnică de medicină.

Pentru copiii legionarului român. La fondul acesta de ajutorare au mai dat:

1. Vasile Ban, măiestru cismar Cor. 20.—
2. Nicolae Joandrea proprietar. „ 5.—
3. Măestru cismar Teodor Cora, „ 10.—
4. Locotenent Basiliu Vlaicu. „ 10.—
5. Absolv. de teol. I. T. Mațeu, „ 2.—
6. Sublocot. George Bărbat. „ 5.—
7. Stegarul Dr. M. Grama. „ 5.—
8. Sublocot. Aurel Sfetea. „ 2.—
9. Căpit. Dr. Cornel Georgianu, „ 20.—
10. Locot. auditor Dr. Ioan Hozan, „ 20.—
11. Leg onarul Dr. Ioan Motoc „ 20.—
12. Stegarul Dr. Valeriu Ghibu „ 20.—

Sau în total K 139.—

Contribuirile de până aici Cor. 862.— Bravi români! Dăruțiți din avutul vostru pentru copiii legionarului român. Dăruțiți primește exactorul consistorial *Victor Tordășianu*.

Pentru orfanii preotului împușcat

Dela Internatul fundațional Sf. Nicolae din Oradea mare primim următoarele:

Cu data de azi am trimis la adresa D-voastră prin mandat postal suma de 60 cor. adică șasezeci coroane, cu scopul de a ajuta orfanii «mortului națiunii», ai preoților *Oprîș* din Cristîș.

Am colectat această sumă dela elevii din internatul Zsigăian, voind a contribui și noi după modestele noastre puteri la ajutarea acelor cari au căzut jertfă faimosilor «jandarmi». Colecta o alătur aici.

Al On. D voastră

Oradea-mare, la 13/26-Noemvrie 1918.

Stimător:

Nerva Jercan,
prefectul internatului.

Colecta elevilor din internatul fundațiunii Zsigăiane, pentru ajutorarea orfa-

nilor preotului *Ioan Oprîș* din Cristîș omorât de jandarmi:

Nerva Jercan, prefectul internatului și *Gavril Dudulescu*, abs. de teol. câte 10 cor. *Studentii*: *Daniil Bodor* 4 cor., *Gavril Mărcuș* 3 cor., *Iosif Boțiu*, *Petru Radu*, *Ioan Radu*, *Alexandru Bologa*, *Emeric Ferez*, *Aurel Chirilă*, *Romul Tăucean*, *Aurel Bejan* și *Paul Fildan* câte 2 cor., *Iosif Chitea*, *Petru Filip*, *Ștefan Lupșea*, *Ioan Popp*, *Ioan Chitea*, *Emil Domocoș*, *Coriolan Nagy*, *Mihail Albușiu*, *Lucian Ardelean*, *Dimitrie Turcaș*, *Trăian Marcu*, *Iosif Gherghioviciu*, *Ștefan Gherghiovici*, *Sever Halmăgian* și *Silviu Hașăș* câte 1 cor.

Suma totală: 60 coroane.

Colecta

întreprinsă de Dna Dr. Eleonora de Leményi

Pentru susținerea văduvei și a celor șapte orfani nevrstnici ai parohului *Ioan Oprîș* din Cristîș (protopopiatul Turda), preotul ucis mișește de jandarmi în 8 Noemvrie 1918.

Emilia Dr. *I. Rațiu* 20 cor., *Dr. V. Bologa*, *Dr. Nora Leményi*, *Leontina* Dr. *Bunea* și *Eugenia Tordășianu* câte 10 cor. *Paraschiva Barsan*, *Victoria Borșian*, *Ofelia Cibian*, *Viorica Cibian*, *Cornelia Crișan*, *Letiția Crainic*, *Valeria Faur*, *Cornelia Frâncu*, *Viorica Frâncu*, *Viorica Gheție*, *Silvia Grivei*, *Emilia Groza*, *Elvira Hangea*, *Elena Habor*, *Olimpia Habor*, *Viorica Indrean*, *Silvia Lupu*, *Maria Păltinean*, *Valeria Purșă*, *Eugenia Taloș* și *Maria Truca* câte 2 cor., prof. *Pulcheria Smigelschi*, prof. *Sabin Oprean* câte 10 cor., *Nora Barbu* 4 cor., *Elena Catona* 10 cor., *Ana Moga* și *Maria Feldiorean* câte 3 cor., *Maria Gal* 5 cor., *Maria Crăciun*, *Elena Cioară*, *Olimpia Demian*, *Maria Mohan* și *Silvia Aron* câte 3 cor., *Romulus Bucșă*, 20 cor., *Elisaveta Poponea* 4 cor., *Aurora Boer* 2 cor., *Maria Simtion* 10 cor., *Maria Benchea* 2 cor., *Ana Denghel* 4 cor., *Maria Cora* 10 cor., *Ana Spornic* 30 cor., *Eleonora Spornic* 20 cor., *Ana Chidu* 5 cor., *Maria Moldovan* 4 cor., *Silvia Frâncu*, *Maria Solomon*, *Elisaveta Pop* și *Hareti Candrea* câte 10 cor., *Neli Barbu* 20 cor., *Maria D. Mohan* 10 cor., *Paraschiva Vintilă* 5 cor., *Iosefina Glodar* 3 cor., *Elena Roșca* și *Marioara Sumbauer* câte 5 cor., *Marioara Mureșan* 4 cor., *Paraschiva Beșta* 5 cor., *Elefther Buga* 6 cor., *Maria Motronea* și *Elisaveta Dușă* câte 5 cor., *Ana Bordea* și *Paraschiva Vulc* câte 20 cor., *Eva Sitov* și *Livia Fruma* câte 10 cor., *Maria Comanici* 6 cor., *Ana Fleșer* 4 cor., *Aneta Ivan* 30 cor., *Veronica Oprîș* 6 cor., *Paraschiva Miclea* 10 cor., *Paraschiva Stanciu* 20 cor., *Maria Feldiorean* și *Elisaveta Suciu* câte 10 cor., *Ana Roman* 4 cor., *Olivia Deleu* 10 cor., *Marioara Feldiorean* 4 cor., *Paraschiva Hara* 10 cor., *Ana*

un deal mare, cu coaste țepișe, cu bolovani grei, cari se stavileau deacurmezișul urcușului, ca tot atâția umeri de uriași încâniți. Era peste puțină să se gândească la urcuș, fără sprijinul unui toiaș ajutor. Încât a căzut la poala dealului și se zbătea de durere ca o prepeliță cu aripile frânte.

Într'un târziu ridicându-și privirile în sus a văzut stând în fața ei o hârcă bătrână cu colți de fier, cu părul de călți neperiat, care țineau în mână un toiaș tare și luciu. Și s'a târît la picioarele ei și i-a cuprins genunchii uscați, rugându-se cu jale multă:

— Mamă bătrână, mamă bătrână, nu mă lăsa: fie-ți milă de inima mea sfărâmată. Dă-mi toiașul sprijin, și durerea mea te va binecuvânta.

Hârca, care era, pe semne, mamă, mama pădurii, s'a îmbunat de jalea mamei și zise:

— Dă-mi părul tău frumos și na-ți toiașul!

Femeia s'a învoit, s'a prins cosița cu amândouă mâinile și a smuls-o ca pe un lucru netrebnic, dându-o babei. Apoi s'a pus la urcuș, greu pe deal în sus. În ochi nu mai avea lacrimi, sânul îi sângeră de împunsăturile scăetului și, tărăbăncea la fiecare pas.

În vârful dealului era o grădină mândră, cu pomi de argint, în ramurile

cărora se coceau poame aurite. Și se auziau dintr'însa cântece de paseri măiestre, ca de serafimi. Împrejurul grădinii erau zidiri de aramă grea și o poartă mare cu geamuri de sticlă strălucitoare. În poartă păzea un moșneag cu barbă albă de mătasa.

Mama a dat să între, dar moșneagul i s'a pus în cale și zăvăli un vâzoc de chei oțelite.

— Oprește, nepoată! Plătește vama, ș'apoi intri.

— Moș portar, moș portar, lacrimile mi le-am dat, sânul mi l am sfâșiat, cosița mi-am smuls-o; ce vama să mai dau?

— Gura ți-e plină de mărgăritare; dă-mi dinți tăi!

Târgul s'a făcut, moșneagul a ales o cheie mare și ușa grădinii s'a învățit în țâțâni scârțâind.

În grădină erau izvoare limpezi, pașiști întinse și flori, nespuse de multe flori. Sute și mii de trandafiri învolți, garoafe subțirele, măghiran și lemnul Domnului. Deoparte, pe malul unei ape cristaline, răsărită de curând, o florică plâpândă, mlădioasă, zimbea duios în lumina dulce a soarelui. Zimbea și p'arcă avea glas de chemare în ochisorii ei de floare tânără.

Inima mamei a tresărit și a dat năvală cu mâinile întinse să o smulgă cu rădăcină cu tot.

Eră fetița ei răsădită în grădina bucuriei.

Dar n'a apucat să o smulgă, pentru că i s'a pus deacurmezișul un serafim cu fața luminoasă.

— Femea bună, întoarce ochii tăi spre lumea de unde veniși, colo pe spăratura de nor din zare, și vezi ce-i vedeă?

Femeile s'a supus și pe dinaintea ochilor ei s'a perândat un șir întreg de icoane întunecate, șir nesfârșit de dureri și suferințe grele, patimi și uri cu aripi umbroase, râuri de lacrimi ferbinți, învâlmășală de oameni răi și o mare nesfârșită de glod lumesc. Durere și chin. Și multe lucruri, cari numai din grădina bucuriei se pot vedeă, la porunca serafimilor a toate văzătorii.

— Acum pasă, măicuță, și dă florica pe pământul vostru. Pasă...

Femeia a plecat capul pe pieptul sfâșiat de spini, a stat o clipă gânditoare, apoi zise:

— Nul Mai bine aici. Inflorește, florica mamei, bucură-te și te veselește. Jocul florilor e grădina. Durerea mea e fericirea ta.

...În curând, pe calea care ducea înapoi pe lume, coboreă încet o măicuță, fără lacrimi, fără cosiță, fără mărgăritare în gură, cu pieptul sfâșiat de scăcți, cu trupul frânt. Pieduse tot. Dar avea în

inimă un chip de floare, care își alintă fericirea îngerească în grădina bucuriei veșnice. O știa fericită și coboreă cu inima înveselită.

Copii, dragilor, mamele noastre sunt nește mucenițe! *A. Melin.*

Ne-a 'mprăștiat...

Ne-a 'mprăștiat mânia vremii grele. Din câți am fost, rămas-am azi o mână. Ca să plecăm apoi și cari mai sântem, Când ne-a chemă glasul mamei Țărănd.

Noi nu sântem născuți în zile bune, De mici ne a adormit în leagăn chinul, Și astăzi, mari, durerea ne trezește Și'n pieptul nost se'neacă 'ncet suspinul.

Adeseori, când sântem împreună, Ne plângem zilele și stâns ni-i glasul, Și blăstămăm menirea vremii, care Făr' să ne asculte vorba și face pasul.

Și-s brazde lungi pe fruntea noastră tristă. În ochi ne adoarme raza de lumină...

— Dar, tot învie dule licărire De ceasul sfânt și mândru ce-o să vină!

Ioan Berghia

Axente 6 cor., Elis, Macarie 4 cor., Paraschiva Oprisan și Elena Henteș câte 10 cor., Paraschiva Moldovan 4 cor., Sidonia Pascu, Maria Dragomir, Maria Limpede și Elena Coman câte 10 cor., Catinca Proca 20 cor., Maria Crișan, Marioara Lazar, Evuța Ban și Maria Borza 10 cor., Maria Bance 6 cor., Florica Hozan 20 cor., Ersilia Vătășan, Agapia Droc, Sofia Ittu și Livia Dr. Crăciunescu câte 10 cor., Marioara Muntean 5 cor., Banciu Ioan 20 cor., S. Dragomir, Lăpădatu și A. Bârseanu câte 10 cor., R. Simu 5 cor., Dr. I. Broșu și M. Voileanu câte 4 cor., Marioara Pinciu, Marioara Opris și Par. Duca câte 3 cor., Maria Tecău 2 cor., Victoria Popovici, Zina Moga, Ileana Bardosy, Valeria Popescu și Dr. Victor Stanilă câte 10 cor., Maria Dordea și Elena Miclea câte 3 cor., Nicolae Ivan 20 cor., E. D. Russu, Eleonora Dr. Leményi, Vera Bohățel și Maria Leményi câte 10 cor.

Suma totală: 1017 coroane.

Cărți și reviste

Calendarul Arhidiecezan. A ieșit de sub tipar *Calendarul Arhidiecezan pe anul 1919.*

Cuprinde, ca și cel din anul trecut, lucruri interesante de citit și îndrumări de folos: Povestiri din cele mai frumoase, istorioare, anecdote, glume, versuri.

Este împodobit cu patru chipuri ale bărbatilor noștri răposați în vremea războiului.

De vânzare la *Librăria Arhidiecezană* în Sibiu. Prețul: 2 cor. 50 fileri (și porto 20 fil.) Ediția cu *șematism* costă 4 coroane (și porto 20 fil.) Este astăzi cel mai căutat calendar românesc.

Două volume nouă. Cartea de bucate *Poftă Bună*, de *Zotti Hodoș*, învață pe orcare femeie cultă să gătească bine și cu gust.

În câteva sute de rețete, pentru gătit a orce fel de bucate, s'a dat o deosebită luare aminte bucătăriei obișnuite în țara noastră.

Se arată, scurt și lămurit, cum se pot prepara mâncări ieftine și mâncări mai scumpe, după împrejurări. Cuprinde:

In Partea III:

Supe, Asiete, Sosuri, Legume, Fripturi, Torte, Timbale, Creme, Parfeuri, Inghețate, Bombe, Bomboane, Băuturi, *Sandviciuri*, *Prăjituri mărunte ș. a.*, Volumul are 160 pagini și costă 3 coroane.

In Partea IV:

Conserva: Cum se coace pâinea bună, târhana, scrobeala, despre varză, prepararea cârnaților, ș. a.; unsoarea, șuncile, ouăle, laptele covăsit, brânza; castraveți, ardei, patlagele (paradaise), fasole, mazere, bureți.

Sfaturi: Pregătirea săpunului, spălătul rufelor, curățirea petelor din haine și rufe ș. a., sfaturi igienice și pentru frumusețe.

Mâncări ieftine: Din timpul de război, fără unsoare, fără ouă, din material puțin.

Prăjituri numeroase, fel de fel, toate probate și foarte bune. Volumul costă 3 cor.

Cărțile se găsesc de vânzare la autoară în Sibiu, și la *Librăria Arhidiecezană*.

Frunzulițe din război. Versuri ardele- nești. Adunate și alese de *E. Hodoș*. O broșură de frumoase cântece. Costă 30 fileri. A se cere dela *Librăria Arhidiecezană*.

Nr. 367/1918

(289) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului de capelan cu drept de succesiune în parohia de cl. I în *Dăla* (Oláhdálya) în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt: jumătate din venitele preoțești fasonate în tab. B. pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și aștearnă cererile instruite conform normelor din vigoare, în termenul arătat, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și cu observarea prescripțiilor a se prezenta poporului în biserică spre a cânta respective a celebra și cuvânta.

Sebeș, 14 Octomvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medeanu,
protopop.

Nr. 617/1918 Prot.

(288) 2—3

Concurs

Pentru întregirea postului al II-lea de învățător la școala confesională gr.-or. română din *Cincul-mare*, protopresbiteratul Agnita, prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar fundamental 1,200 cor. precum și gradațiunile prescrise de lege, cari se vor plăti din cassa bisericii.

2. 5 stângini de lemne tăiate și aduse la locuința învățătorului și computeate în 100 (una sută coroane) la salarul fundamental.

3. Un sfert de jugăr pământ.

4. Locuință pentru învățător fără familie în edificiul școlii.

Alesul pe lângă instruirea elevilor de școală va avea să instruiască în sările de iarnă și tinerimea; apoi în dumineci și sărbători conducându-i pe toți la biserică să cânte cu ei în cor la sfânta liturgie.

Concurenții, pe lângă subșternerea cererilor concursuale oficiului protopresbiteral subsemnat, vor avea a se prezenta în vre-o Duminică s'au sărbătoare la sf. biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Agnita, în 12/25 Noemvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Agnitei în conțelegere cu comitetul parohial din *Cincul-mare*.

Joachim Muntean,
protopop.

Nr. 311/1918 of. ppresb. (287) 2—3

Concurs

Pentru ocuparea postului învățătoresc vacant dela școala elementară confesională gr.-or. română din parohia Ciceu-Giurgești prin aceasta se publică concurs cu termen de 15 zile, computeate dela prima publicare în ziarul «Telegraful Român».

Dotățiunea împreună cu acest post este salarul fundamental de 1,200 cor. și prima gradație de 200 cor., plătibile dela comuna bisericească, până ce se va acorda ajutorul de stat, eventual până la alte dispozițiuni ale forurilor parohiale ori ale superiorității noastre bisericești. — Cvarțir în natură și grădină.

Concurenții au a-și așterne rugărilor lor concursuale, instruite conform legii, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, indicat mai sus, și a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare la biserică parohială spre a cânta și a se face cunoscut poporului.

Deș, 6 Noemvrie 1918.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al trațului Deș în conțelegere cu comitetul parohial competent.

Teodor Hermann,
protopop.

Cancelarie advocațională

Înștiințez Onorata mea clientelă, că eliberat fiind de serviciul militar, mi-am redeschis cancelaria advocațională în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 7.

(286) 3—3 **Dr. Adolf Hirsch,**
advocat.

De vânzare

200^m/_m de ceapă, 120^m/_m de cartofi, 30^m/_m varză și 100 bucăți butoaie de stejar în deosebite mărimi. Informațiuni se dau la:

Ludwigh

1—2 (291) Sibiu, casarma jandarmeriei.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană,** din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor., cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu, : Nagyszeben, se află de vânzare :

Dr. Petru Șpan

conferență cetită la congresul învățătorilor gr.-or. români din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

A apărut și se află de vânzare la *Librăria arhidiecezană:*

Conlucrarea omului cu Dumnezeu

Predici

de

Mihai Păcățian,

protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B.-Comloșului

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.

A apărut și se găsește de vânzare la *Librăria Arhidiecezană* în Sibiu-Nagyszeben:

Calendarul arhidiecezan pe anul 1919

și cuprinde o bogată materie de citit, din care amintim următoarele: Nu scapi de ce ți-i scris. *Versuri de astăzi:* Scrisoare din Italia. De trei zile. Mort. Departe. De-acasă. Ce mai e pe-acasă? Cătănești. *Vorba românului,* zicători din popor. Cum să citim? *Din scrierile celor dispăruți:* Rugămintea din urmă. Mama raniților. Bunica. «Târța-pârța». *Eroii nu mor:* Sublocotenentul Nicolae Brote. Medicul Dr. Nicolae Aron. Sorin Barcianu. *Snoave și istorioare:* Faraonul bucătar. Fata de om bogat și bobul de mazere. Impărat și dervis. Un cărciumar de altădată. Cu mușca pe căciulă. Primejdioasă treabă. Slujba de noapte. *Pentru economi:* Să învățăm dela străini. Clădirea grajdurilor. Griji de galițe. Patlagele (paradaise). Cum se păstrează cartofii. Culesul de poame. Poamele vermenoase. *Fel de fel:* Vremea d'apoi. Băile de soare. Oțica sau tuberculoza. Bani răspândesc boale. Obicei rău. Ingrijirea nervilor. Despre lunatici. Călătoriile pe jos. Alcoolul și războiul. Apăsat de grija milioanei. Cătră mame. Copilul nu trebuie legănat. Turnul despărțeniei. «Sărut mână!». Oțet bun de casă. Păstrarea merelor. Poruncile căsătoriei. *Scântei.*

Calendarul arhidiecezan pe 1919 este împodobit și cu patru ilustrații: George Coșbuc, Sublocotenentul Nicolae Brote, Dr. Nicolae Aron și Sorin Barcianu. — În celelalte părți ale Calendarului sunt: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii, Casele domnitoare, tarifele nouă de poștă și de timbre, însemnarea târgurilor, aranjate după *alfabet și luni*. Extras din catalogul librăriei arhidiecezane despre depositul de cărți bisericești, școlare, regulamente, blanchete și icoane.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu «Șematismul» bisericii ort. rom. din Ungaria și Transilvania, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, cateheți și învățători, și o altă ediție, populară, fără șematism.

Șematismul se vinde și în broșură separată, cu 1 Cor., plus portopostal 20 fil. Afăt librăriiilor, cât și particularilor, pentru desfacere peste 10 exempl. se dă rabat.

Prețul: { Ediția cu Șematism 4 Coroane plus portopostal 20 fileri.
„ fără „ 2 Cor. 50 fil. „ „ 20 „

: : : Cu trimitere recomandată portopostal 40 fileri. : : :

„Biblioteca Șaguna“

Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște.

Nr. 16—36.

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți preoți din protopopiatul Săliștei.

Se află de vânzare la *Librăria Arhidiecezană* în Sibiu-Nagyszeben.

Prețul unui exemplar: Broșat cor. 2'50, legat cor. 3'—, porto 20 fileri.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omilii și cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.

A apărut și se află de vânzare la *Librăria Arhidiecezană* din Nagyszeben—Sibiu :

Tipicul bisericii ortodoxe

întocmit pentru trebuințele preoților români și ale elevilor seminariilor

de

Aurel Popoviciu,

duhovnic-econom seminarial, instructor de cântări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preaven. Consistor arhidiecezan prin decisiul din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor. plus 50 fil. porto, recomandat.